

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2010. év március hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben az V. rendű terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 17.B.508/2004/132. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.III.491/2007/10. számú ítéletét az V. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja, e terheltet a Btk.225.§-ában meghatározott folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmenti.

A pénzbüntetésként befizetett 120.000 (százhuszezer) forintot a 2008. április 1-től számított mindenkori törvényes kamataival együtt az V. rendű terhelt részére visszatéríteni rendeli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2007. április 20-án kihirdetett 17.B.508/2004/132. számú ítéletével a felülvizsgálattal érintett V. rendű terheltet felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt 200 napi tétel - napi tételenként 600 Ft - pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem

fizetés esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is.

Az ítélet ellen az ügyész az V. rendű terhelt vonatkozásában anyagi jogszabály téves alkalmazása miatt jelentett be fellebbezést, amit a fellebbviteli főügyészség hatályon kívül helyezés végett tartott fenn. Az V. rendű terhelt és védője a tényállás téves megállapítása miatt, és felmentés végett fellebbezett.

A Debreceni Ítéltábla a 2008. január 29-én jogerőre emelkedett Bf.III.491/2007/10. számú ítéletével az V. rendű terhelt vonatkozásában az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és a terhelt cselekményét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntettének (Btk. 225. §-a) minősítette, míg egyebekben az ítéletet tekintetében helybenhagyta.

Az V. rendű terheltet érintően megállapított, a felülbírálat során a másodfokú bíróság részéről is irányadónak tekintett tényállás lényege a következő:

Az I. rendű terhelt a cselekmények elkövetése idején a Szerencsejáték Felügyelet beosztott ellenőrként dolgozott. Az V. rendű terhelt az A. Kft. Budapest ügyvezetője, havi nettó jövedelme 450.000 Ft. Tanárképző főiskolát végzett. Nős családi állapotú, egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Felesége egy bt. beltagja, havi jövedelme 100.000 Ft. A terhelt vagyona egy 30 millió Ft értékű lakás $\frac{1}{2}$ része. Kb. 18 millió Ft bankkölcsön tartozása van, melynek havi törlesztő részlete 310.000 Ft. Büntetlen előéletű.

A Szerencsejáték Felügyelet (továbbiakban Felügyelet) a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (Szjtv.) 7.§-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a szerencsejáték szervezés állami törvényességi felügyeletét látja el országos hatáskörű államigazgatási szervként. Feladatát képezi a szerencsejáték szervezésére vonatkozó kérelmek alapján az engedélyek kiadása, nyilvántartása, az engedélyben és a törvény rendelkezéseiben foglaltak betartásának ellenőrzése. Ezen utóbbi feladata során ellenőrzi, hogy a tevékenység (szerencsejáték szervezés) megfelel-e a jogszabályoknak, az engedélynek, a játéktervnek és a jogszabály alapján a Felügyelet által kiadott előírásoknak (Szjtv. 7.§ (4) bekezdés, 36.§ (1) bekezdés).

Az Szjtv. 36.§ (2) bekezdése alapján hivatalos személynek minősül a Felügyelet alkalmazottja az ellenőrzési eljárás során, illetve a Btk. 137.§-ának 1/k. pontja alapján és az Szjtv. alapján az ellenőr államigazgatási feladatokat ellátó személy.

A pénznyerő automaták üzemeltetése a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 1.§ (1) bekezdés i.) pontja szerint szerencsejáték

szervezésre irányuló tevékenységnek minősül, így a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá tartozik /Szjtv. 1.§ (3) bekezdés b) pont/.

A Felügyelet Felügyeleti Osztályának hatáskörébe tartozik többek között a játéktermekben, vendéglátó ipari egységekben a meghatározott előírások betartásának, a pénznyerő és játék automaták szabályszerű működésének (beleértve az ellenőrző készülékek működését is) folyamatos ellenőrzése, a pénznyerő automaták üzemeltetőinél az állammal szembeni kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésében való részvétel. Utóellenőrzések végzése, javaslattevés a szükséges szankciók alkalmazására, ellenőrzésekről, helyszíni intézkedésekről jegyzőkönyvek, jelentések készítése, szabálysértési eljárás lefolytatásának kezdeményezése, engedély nélkül üzemelő pénznyerő automaták és játék automaták lefoglalása, stb.

A Felügyeleti Osztály a feladatait területi felügyelőségeken keresztül látja el. A H. Területi Felügyelőség, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyére kiterjedő illetékességgel, továbbá békéscsabai székhellyel a Békési Területi Felügyelőség Békés és Csongrád Megyére kiterjedő illetékességgel /módosított 6/2000. számú Elnöki utasítás mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat 31.§ (2) és (3) bekezdés/.

Az I. r. terhelte 1992. március 1. napja óta dolgozott a Felügyelőségen.

A II. r. terhelte 2002. óta a B. Területi Felügyelőség vezetője volt.

A XI. r. terhelte 1992-től 1993. decemberéig beosztott ellenőrként a H. Területi Felügyelőségen az I. r. terhelte munkatársaként tevékenykedett.

A III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIV., XV., XVI., XVII. r. vádlottak valamennyien érdekeltek voltak pénznyerő automaták üzemeltetésében, hol tulajdonosként, hol ügyvezetőként, hol alkalmazottként, így III. r. vádlott a gazdálkodó szervezet 3. és a gazdálkodó szervezet 15., IV. r. vádlott gazdálkodó szervezet 4., gazdálkodó szervezet 16., V. rendű vádlott V. r. vádlott gazdálkodó szervezet 5., gazdálkodó szervezet 17., gazdálkodó szervezet 18., gazdálkodó szervezet 19., VI. r. vádlott gazdálkodó szervezet 6., gazdálkodó szervezet 15., VII. r. vádlott gazdálkodó szervezet 7., VIII. r. vádlott gazdálkodó szervezet 20., gazdálkodó szervezet 21., gazdálkodó szervezet 22., gazdálkodó szervezet 23., gazdálkodó szervezet 9., IX. r. vádlott gazdálkodó szervezet 24., gazdálkodó szervezet 25., gazdálkodó szervezet 26., X. r. vádlott gazdálkodó szervezet 10., gazdálkodó szervezet 11., XII. r. vádlott

gazdálkodó szervezet 12., XIV.r. vádlott gazdálkodó szervezet 27., gazdálkodó szervezet 28., XV.r. vádlott gazdálkodó szervezet 29., gazdálkodó szervezet 14., XVI.r. vádlott gazdálkodó szervezet 14., gazdálkodó szervezet 29., XVII.r. vádlott gazdálkodó szervezet 30., gazdálkodó szervezet 12., gazdálkodó szervezet 31. Ezen kívül XI.r. vádlott korábban a szintén pénznyerő automaták üzemeltetésével foglalkozó gazdálkodó szervezet 32. és a gazdálkodó szervezet 33. jogi képviselője volt. XIII.r. vádlott leánya egy olyan vendéglátó egységet üzemeltet, ahol működnek játék-automaták.

A III-XVII. rendű terheltek fenti módon kötődtek szerencsejáték szervezéssel foglalkozó gazdasági társaságokhoz vezető tisztségviselőként, tagként, vagy alkalmazottként, illetve pénznyerő automaták gyártásával, javításával foglalkozó cégekhez képviselőként, továbbá pénznyerő automatákat bérlő és szórakozóhelyeket üzemeltető gazdasági társaságokhoz képviselőként vagy tulajdonosként.

A helyszíni ellenőrzések szervezése, tervezése a területi felügyelőség vezetőjének feladata volt, aki heti munkatervet készített és azt számítógépen továbbította a tárgyhétet megelőzően a Felügyelet központjába. Az ellenőrzés részleteiről, így a vizsgálandó szerencsejáték szervezőről, a vizsgálat helyszínéről és időpontjáról az ellenőrök csak az adott nap reggelén értesülhettek. A helyszíni ellenőrzések helyei és időpontjai a szerencsejáték szervezők előtt - az ellenőrzés jellegéből adódóan - titkosak voltak.

Az I. rendű terhelt munkakörét képezték belső ellenőrként többek között az alábbi feladatok:

- a számára megadott ellenőrzési program szerint ellenőrizni a játéktermekben, vendéglátó egységekben a játéktermekre vonatkozó előírások teljesítésének betartását, az ellenőrzés során észlelt súlyos szabálytalanság esetén azonnali intézkedéseket foganatosítani, szabálysértési eljárást kezdeményezni a Felügyelet Ellenőrzési Szabályzatában rögzítetteknek és a vonatkozó elnöki utasításnak megfelelően;

- ellenőrizni a játéktermekben elhelyezett pénznyerő automaták és játék-automaták szabályszerű működését elvégezni, a pénznyerő automatákat üzemeltetőik állammal szembeni kötelezettségeinek elsődleges ellenőrzését, az ellenőrzésekről, a helyszíni intézkedésekről jegyzőkönyvet készíteni, a számítógépes nyilvántartást a vizsgálatokról vezetni, stb.

* * *

Az I. rendű terhelt 2002. április 13. napjától többször

jogosulatlanul megszerezte a HAJDÚ Területi Felügyelőség vezetője által készített ellenőrzési tervet, és azt öt hétre vonatkozóan, - a 2002. április 15.-19., április 22.-26., június 24.-28., július 1.-5. és július 8.-12. közötti ellenőrzési időszakokat érintően - összesen 22 esetben a III. rendű terhelte által képviselt debreceni székhelyű, játékgyártás főtevékenységű gazdálkodó szervezet által rendelkezésre bocsátott mobiltelefonon kiszolgáltatta tíz szerencsejáték szervezésben érdekeltnek.

I. rendű terhelte a Békési Területi Felügyelőség illetékeségi területén tartandó ellenőrzésekről is közölt információkat négy hétre - a 2002. április 15.-19., április 22.-26., június 24.-28., július 1.-5. közötti ellenőrzési időszakokra - vonatkozóan 16 alkalommal hat érintett szerencsejáték szervezővel, oly módon, hogy azt előzőleg jogosulatlanul megszerezte.

Az I. rendű terhelte a jogszabályi és a belső utasítás általi felhatalmazás alapján a szerencsejátékok lebonyolítására vonatkozó szabályok érvényesülésének ellenőrzésére feljogosított személyként, hivatali kötelességét megszegve hozta a szerencsejáték szervezők vagy abban érdekeltek tudomására az ellenőrzések adatait. Így módon jogtalan előnyt biztosított az őket érintő helyszíni vizsgálat helyének és időpontjának közlésével, illetve azzal is, hogy a nyilvánossá tett adatok ismeretében az ellenőrzésre nem kellett számítaniuk.

I. rendű terhelte a vádbeli időszakban összesen 14 személlyel közölte telefonon a heti vagy a következő heti várható ellenőrzések helyét és időpontját, akár oly módon, hogy ő hívta őket, akár oly módon, hogy az érintettek hívták őt.

A vádbeli időszakban I. rendű terhelte a Felügyelet tervezett ellenőrzéseiről több, de utólag már nem tisztázható alkalommal tájékoztatta a IV. rendű és az V. rendű terhelteket.

A jogerős határozatok ellen a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a bűnösség anyagi jogszabályt sértő megállapítása miatt az V. rendű terhelte nyújtott be védője útján felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány indokolásában a védő arra hivatkozott, hogy a tettesi alapcselekmény a törvényben írt célzat és kötelességszegés, valamint az ellenőrzések időpontjainak közlését tiltó konkrét rendelkezés tényállásban rögzítésének hiányában megvalósultnak nem tekinthető. Másfelől a tényállás az V. rendű terhelte részéről nem rögzít olyan aktív elkövetési magatartást, amely nevezett tekintetében bűnsegély megállapítására alkalmas lenne.

A Legfőbb Ügyészség BF.2753/2009. számú átiratában a

felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartva a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

Az átiratban kifejtettek szerint tévesen hivatkozik az indítvány arra, hogy a hivatali visszaélés büntette a hivatali kötelezettségszegés hiányában azért nem állapítható meg, mert a jogerős bírósági ítélet tényállása nem tartalmazza, hogy a szerencsejáték szervezők ellenőrzésekkel kapcsolatos tájékoztatása milyen jogszabályi tilalomba ütközött.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítélete a bizonyítékok értékelése körében tényként állapította meg (ítélet 23. oldal negyedik és ötödik bekezdése), hogy a munkatervek az ellenőrök és játékszervezők irányában egyaránt titkosak voltak, arról maguk az ellenőrök is csak az ellenőrzés napján szerezhettek tudomást.

Ugyancsak a tényállás részeként rögzítette a bizonyítékok értékelése körében (elsőfokú ítélet 25. oldal második bekezdése) azt is, hogy az I. rendű terhelt tudatában volt annak, hogy a heti munkatervek titkosak, azonban azokat a munkatársai éberségét kijátszva megszerezte, majd a szerencsejáték szervezésében érdekelt vállalkozókkal közölte.

A leírtakra, valamint a tényállás egyéb adataira is tekintettel a hivatali visszaélés, mint alapcselekmény tényállási elemei hiánytalanul megvalósultak.

Az eljáró bíróságok hibátlan érveléssel mutattak rá, hogy az I. rendű terhelt a hivatali kötelezettségét tudatosan, egyenes szándékkal szegte meg, azzal a magatartásával, hogy a Szerencsejáték Felügyelet által tervezett ellenőrzések helyéről és idejéről a szerencsejáték szervezésében érdekelt személyeket előzetesen tájékoztatta. Kötelezettség-szegésének célja pedig kétség kívül az volt, hogy a játékgépeket üzemeltető vállalkozókat az ellenőrzés idejének és adatainak megismertetésével jogellenes előnyben részesítse.

Az V. rendű terhelt magatartására vonatkozóan az irányadó tényállás mindössze annyit tartalmaz, hogy az I. rendű terhelt a vádbeli időszakban, több, de utólag már nem tisztázható alkalommal telefonon tájékoztatta a szerencsejáték felügyelet tervezett ellenőrzéseiről az V. rendű terheltet, aki az A. Kft., a M. Kft., az A. Kft., a K. Kft. gazdasági társaságok részéről érdekelt volt pénznyerő automaták üzemeltetésében.

A Btk. 21. §-ának (2) bekezdése értelmében bűnsegéd az, aki a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt. A törvényi megfogalmazásból következik, hogy a bűnsegédi bűnrészesség megállapításának feltétele, hogy a bűnsegédnek tudnia kell, hogy

mire irányul a tettes szándéka, valamint tisztában kell lennie a saját tevékenységével és annak a tettesre gyakorolt hatásával, vagyis hogy magatartásával előmozdítja a bűncselekmény elkövetését.

A jogerős bírósági ítéletben megállapított tényállás alapján az V. rendű terhelt magatartása alkalmas a pszichikai bűnsegély megállapítására. A szerencsejáték szervezésében többszörösen érdekelt személyként a terhelt felismerte, hogy az I. rendű terhelt az ellenőrzés időpontjának, helyének közlésével a hivatali kötelezettségét szándékosan azért szegte meg, hogy számára az ellenőrzés kapcsán jogtalan előnyt biztosítson. Magatartásával az I. rendű terhelt, mint tettes szándékát erősítette. Bűnösségének megállapítására tehát a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatokat a felülvizsgálattal érintett V. rendű terhelt vonatkozásában egyrészt az indítványban megjelölt - a Be.416.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt - okból, másrészt - hivatalból - a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti abszolút eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében vizsgálta felül.

Előrebocsátja a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében írt okok alapján van helye. A törvényben rögzített okok megléte kizárólag a jogerős ügydöntő határozatokban megállapított tényállás alapulvételével vizsgálható (Be. 423. §-ának (1) bekezdése) függetlenül attól, hogy ezen tényállás megalapozott-e vagy sem. Így a jogerős ítéletben megállapított tényállás lehet következtetési alap annak megállapításánál, hogy a bűnösség megállapítására törvényesen került-e sor.

Az irányadó tényállás három lényegi pillére, hogy

- az I. rendű terhelt olyan tevékenységet fejtett ki, amellyel kijátszotta a Szerencsejáték Felügyelet ellenőrzési rendszerének titkosságát;
- az V. rendű terhelt érdekelttséggel bírt pénz-nyerőgépek, játék-automaták üzemeltetésében. /Ebből azonban csak logikai alapon lehet arra következtetni, hogy az V. rendű terhelt érdekelt lehetett az ellenőrzések időpontjainak megismerésében. Olyan tény sem nyert rögzítést, és erre logikailag sem lehet következtetni, hogy az V. rendű terhelt manipulálta volna a nyerőgépeket, illetőleg a játékgépeket, tehát emiatt szüksége lett volna az ellenőrzési időpontok előzetes ismeretére/.
- az irányadó tényállás lényegi elemét képezi az is, hogy az I. rendű terhelt az elkövetési időszak alatt több - de utólag már nem tisztázható - alkalommal tájékoztatta telefonon az V. rendű terheltet a Felügyelet tervezett ellenőrzéseiről.

A Btk. 225. §-a szerint hivatali visszaélés büntettét követi el "az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél".

Az I. rendű terhelt a Btk. 137. §-a 1/k. pontja alapján államigazgatási szervnél tevékenykedő hivatalos személynek tekintendő.

A Btk. 21. §-ának (2) bekezdése szerint pedig a részesek közül bűnsegéd az, aki a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.

Az V. rendű terhelt bűnösségének megállapítására folytatólagosan elkövetett hivatali visszaéléshez nyújtott folytatólagos bűnsegély tekintetében került sor. A részesség járulékos magatartás, tettesi alapcselekményt feltételez, amelynek hiányában a részesség megvalósulása fogalmilag kizárt.

Jelen ügyben tehát mellőzhetetlen volt annak vizsgálata, bűncselekményt képező tettesi alapcselekmény megvalósult-e, függetlenül attól, hogy az I. rendű terhelt felelősségét a felülvizsgálat nem érintheti.

Az irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy az I. rendű terhelt hivatali kötelességét megszegte annak közlésével, hogy az V. rendű terhelt, mint pénznyerő-gépet, illetőleg játékgépet üzemeltető szerencsejáték szervező személy mikor számíthat a Szerencsejáték Felügyelet részéről előre be nem jelentett hatósági ellenőrzésre valamely gép vagy üzemeltető egység vonatkozásában. Ez az I. rendű terhelt vonatkozásában önmagában fegyelmi vétséget képezne, ami azonban a törvényben meghatározott - előnyszerzési vagy hátrány okozási - célzat esetén bűncselekményt valósít meg. Az előny, vagy hátrány a törvényi tényállásban nem eredményként meghatározott, ha a kötelességszegés eredményeként ténylegesen bekövetkezik, ez a célzat meglétét erősíti.

A törvényben megkívánt célzat azt jelenti, hogy

- a) - a kötelességszegő magatartásnak alkalmasnak kell lenni az előny (hátrány) kiváltására;
- b) - az elkövetőnek (tettesnek) azt fel kell ismernie, és kívánnia kell.

Az első követelményt illetően az előnyt a joggyakorlat a lehető legszélesebben értelmezi, előnynek tekintve minden olyan helyzetet, amely kedvezőbb annál, mint ami a kötelességszegő magatartás nélkül létezett.

A tényállás szerint a pénznyerő-gépek, játékgépek üzemeltetőinek

érdeke fűződött az ellenőrzések időpontjainak ismeretéhez. Ekként viszont annak közlése, hogy mikor lehet ellenőrzésre számítani, az V. rendű terhelt számára előnyt jelentett. A kötelességszegő magatartás tehát kétségkívül alkalmas volt az előny kiváltására.

A második követelmény tekintetében, a felügyeletnél betöltött helyzeténél, pozíciójánál fogva az I. rendű terhelt ezt nyilvánvalóan felismerte, s kívánta is, hogy ez az előnyös helyzet az V. rendű terheltnél bekövetkezzen.

A tettesi alapcselekményre, így a Btk. 225. §-ában meghatározott hivatali visszaélés folytatólagos megvalósulására kétségtelen következtetés vonható.

A bűnsegély megállapításának a tettesi alapcselekmény létén túl feltétele a szándékegységben nyújtott segítség a tettesi alapcselekményhez, ami megvalósítható a tettesi alapcselekmény előtt, vagy az alatt, de semmiképpen sem valósulhat meg a tettesi alapcselekmény befejezett elkövetése után.

Mind az első, mind a másodfokú bíróság adós maradt annak megvilágításával, hogy milyen tények utalnak a szándékegységre, de főként azzal, hogy az V. rendű terhelt magatartása miként és miben segítette az I. rendű terhelt magatartását. Ez arra vezethető vissza, hogy a törvényi rendelkezések alapján figyelmen kívül hagyandó bizonyítékok - a titkos információgyűjtés adatai - nem tették lehetővé a részletesebb tényállás szerkesztését, ugyanakkor a megállapított történeti tényállás éppen a lakonikussága miatt nem nyújt megbízható következtetési alapot a bűnsegély feltételeinek megállapítására.

Egyrészt nincs kétséget kizáró alap szándékegység megállapítására, nevezetesen arra, hogy az V. rendű terhelt felismerte azt, az I. rendű terhelt a telefonhívásai során kötelességszegő módon közölni fogja vele az ellenőrzések várható idejét. A titkos információgyűjtés keretében beszerzett lehallgatási anyag e körben más következtetés levonását is megengedné, azonban az eljáró bíróságok a Btk. 87. §-ának (4) bekezdése alapján ezeket kizárták a bizonyítékok köréből. Ezért ezeket a bizonyítékokat a jogi következtetés körében is figyelmen kívül kellett hagyni. Összegzésként tehát azt kell megállapítani, hogy az irányadó tényállás alapján nem zárható ki sem az, miszerint az V. rendű terhelt tudta mit fog vele közölni az I. rendű terhelt, sem az, hogy az V. rendű terhelt nem tudta ezt. A tényállásból adódó ezen kétség viszont az V. rendű terhelt terhére nem írható.

Amikor pedig az egyes beszélgetések során az I. rendű terhelt részéről a releváns közlés elhangzott, a tettesi alapcselekmény befejezetté vált. Következésképpen szándékegységről, egymás

tevékenységének közös tudatáról e bűncselekményben nem lehet szó.

A szándékegység körében mutatkozó ezen kétség önmagában is gátja annak, hogy az V. rendű terhelt bűnsegédi felelőssége megállapítható legyen.

Ezen túlmenően nem állapítható meg az sem, hogy az I. rendű terhelt elkövetési magatartásához - az ellenőrzési időpontok, helyek telefonon történő közléséhez - az alaphűncselekmény előtt vagy alatt miként és milyen módon, mivel nyújtott - egyáltalán nyújthatott-e - segítséget az V. rendű terhelt.

A tényállás szerint a telefonhívásokat az I. rendű terhelt kezdeményezte, és ezek során kérés nélkül közölte az V. rendű terhelttel a titokban tartandó adatokat. Ehhez az irányadó tényállás szerint az V. rendű terhelt semmilyen, akár pszichikai ténykedése sem társult, legalábbis erre tényadat nem volt megállapítható.

Miután a közlés megtörtént, s az alaphűncselekmény ekként befejezetté vált, az V. rendű terhelt további magatartása már közömbös.

Az irányadó tényállás alapján nem tudható az sem, hogy hány esetről van szó, s azok mikor történtek. Ennek ellenére folytatólagosság nyert megállapítást, ez azonban nem felel meg a folytatólagosság Btk.12.§-ának (2) bekezdése szerinti feltételeinek.

Hangsúlyozni kell azonban azt is, hogy a folytatólagosság egységébe csak olyan bűncselekmények - részűcselekmények - tartozhatnak, amelyek önmagukban is bűncselekményt képeznek.

Ekként abból, hogy az I. rendű terhelt korábban közölt adatot az V. rendű terhelttel, majd újabb beszélgetés során ismét adatot közölt, és ezt több esetben tette, nem lehet arra a megnyugtató, minden kétséget kizáró következtetésre jutni, hogy az V. rendű terhelt, az első beszélgetést követő újabb telefonhívások során tudta, az I. rendű terhelt milyen témáról fog vele beszélni, mit fog vele közölni, hogy tájékoztatni fogja őt az ellenőrzések idejéről és egyéb adatairól.

Az esetek egymásutánisága sem elegendő következtetési alap tehát arra, hogy a bűnsegély megállapítható legyen.

A Legfelsőbb Bíróság hivatalbóli vizsgálata során olyan a Be. 373. §-a (1) bekezdésének b) vagy c) pontjába, illetőleg II-IV. pontjába tartozó abszolút eljárásjogi szabálysértést nem észlelt, amely felülvizsgálati okot képezett volna.

Kiemelendő, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokhoz képest az ügyben az indokolási kötelezettség megsértése /Be. 373. § (1) bekezdés III/a-b) pontja/ sem valósult meg.

A kifejtettek alapján, mivel a terhelt bűnösségének megállapítására az anyagi jogszabályok megsértésével került sor, a Legfelsőbb Bíróság az V. rendű terhelt vonatkozásában a jogerős határozatokat a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megváltoztatta. A Be. 6. §-a (3) bekezdésének a) pontjára, és 331. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a terheltet - mivel cselekménye nem képez bűncselekményt - az ellene a Btk.225.§-ában meghatározott, a Btk. 12. §-ának (2) bekezdése szerint folytatólagosan és 21. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A jogerős ítélettel kiszabott pénzbüntetést a terhelt 2008. április 1-jén befizette. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Be. 585. §-ának (1) bekezdése alapján - a befizetéstől számított mindenkori törvényes kamataival együtt - a felmentett terhelt részére visszatéríteni rendelte az általa pénzbüntetésként befizetett 120.000 forintot.

Az alapügyben a terheltet bűnügyi költség viselésére nem kötelezték. Nem merült fel bűnügyi költség a felülvizsgálati eljárás során sem.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése zárja ki, míg felülvizsgálatának tilalmáról a Be. 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. március 9.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző
MGy